

Til KHM's styre
Fra KHM/Utstillings- og publikumsseksjonen

Sakstype: S Bf Orienteringssak
Møtedato: 05.02.2021
Notatdato: 22.01.2021
Saksbehandler: Martin Hager-Saltnes

Status for UiO: Sentrum

Bakgrunn

Universitetet i Oslo skal frem mot 2030 skape mer synlige og tilgjengelige arenaer for kunnskap og kultur. Museets styre behandlet september 2019 en prosjektskisse for Campus sentrum, som vi selv deltok aktivt i utarbeidelsen av. Høsten 2020 ba universitetsledelsen KHM om å presentere hvordan museet mener sentrumssatsningen kan realiseres. Museet la frem sine visjoner og forslag til videre fremdrift for universitetsledelsen i november (se vedlegg som gjennomgås på styremøtet). Dette ble godt mottatt, og rektor har nå besluttet at universitetsledelsen skal lede det videre arbeidet med sentrumssatsningen. KHM må på sin side fortsette å styrke egen synlighet i sentrum både gjennom programmering i Historisk museum og andre initiativer på og rundt Tullinløkka. Føringsene ligger i vår egen Strategi 2030 og i UiOs posisjonsdokument for universitetsmuseene.

UiO: Sentrum er her brukt som arbeidstittel på universitetets eget sentrumsinitiativ for å skille denne fra Oslo kommunes bredere campus-utvikling.

Målet for Kulturhistorisk museums engasjement i sentrumssatsningen

Et viktig mål for Kulturhistorisk museums engasjement i UiO: Sentrum er å utvikle kreative, tverrfaglig samarbeid mellom KHM og andre fagmiljøer ved UiO. Mens KHM på sin side har lang erfaring med publikumskontakt og arrangementer, søker fagmiljøer ved UiO etter gjenkjennelige og lett tilgjengelige møteplasser med innbyggerne. Museum for universitets- og vitenskapshistorie (MUV) sin kunnskap om UiOs historie og materielle arv er en stor ressurs i arbeidet med å knytte sammen museet, universitetet samt byens og universitets historie.

Hvorfor kan KHM og UiO lykkes med økt tilgjengelighet nå?

Det er flere grunner til at Kulturhistorisk museum ser gode muligheter til å gjøre universitetet og museet mer tilgjengelig nå. Historisk museums fremstår som en vakker bygning når fasadearbeidene nå snart er ferdigstilt, mens vi innendørs er i ferd med å oppgradere publikumsfasilitetene og utstillingene. Vi har startet dialoger med kulturinstitusjoner i sentrum (Nationaltheatret og Nasjonalbiblioteket), og våre samlinger, forskning og visjoner kan gjøre oss til en attraktiv samarbeidspartner for fremtidig bruk av Nasjonalgalleriet. Private aktører utvikler nye bygg rundt Tullinløkka som skaper økt tilstrømming av mennesker i området. Langs Karl Johan ligger universitets historiske bygninger med ubrukt kapasitet på kveldstid og i helger. I tillegg til å åpne opp selve museet, bør vi derfor vurdere hvilken effekt det vil ha å trekke disse inn i vår programmering. Det kan gjelde å knytte kunsten i Aulaen til tilbud i museet eller ta i bruk unike representasjonslokaler i Domus Bibliotheca eller Professorboligen for arrangementer som Historisk museum ikke er tilrettelagt for før indre renovering er gjennomført. Aktiviteter i dette området av universitetsanlegget, gjerne med en sommerrestaurant i universitetshagen, vil kunne skape en naturlig bro mellom Oslos hovedgate og vårt museum. Gjennom digitale kanaler vil en styrket programprofil også nå flere enn de som kan delta på selve arrangementene.

Programprofil: Noe byen ikke har fra før

Tre faktorer er avgjørende for å lykkes å åpne universitetet og skape god sammenheng mellom museet og de øvrige sentrumsbygningene: en profesjonell driftsmodell, langsiktig arealutvikling, og en unik og relevant programmering. Tilbudene må preges av en sterkt vilje til å åpne universitetet mot omverdenen, ha varierte formater og lav terskel. Forskningskommunikasjon gjennom foredrag, debatter, boklanseringer og seminarer kan gi både aktualitet og historisk dybde. I de unike lokalene på Karl Johan kan vi invitere til vandring i byens og nasjonens arkitektur- og vitenskapshistorie. Samtidig som UiOs ledelse nå utreder videre den overordnede sentrumssatsningen, må KHM gjøre egne prioriteringer som gjør oss mer synlige gjennom aktivitetene i Historisk museum og på Tullinløkka.

Forslag til tiltak

- KHM følger og deltar aktivt i UiOs utredninger om UiO: Sentrum
- KHM fortsetter dialogen med UiO og Sparebankstiftelsen om hvordan noen av KHMs behov kan løses i Nasjonalgalleriet
- Sentrumssatsningen er en premiss for KHMs brukervedvirkning i utredningen av indre renovering av Historisk museum
- KHM satser på institusjonssamarbeidet som felles utstilling og program med Nasjonalbiblioteket under 750-årsjubileet for Magnus Lagabøtes landslov
- KHM prøver ut flere lokaler i universitetets sentrumsbygninger for programmeringen i kommende år
- KHM søker å gjennomføre arrangementer i samarbeid med andre UiO-enheter
- KHM gir innspill til ny modell for bruken av Observatoriet?
- KHM samarbeider med Statsbygg og juridisk fakultet om å skape aktivitet på Tullinløkka i sommerhalvåret
- KHM bruker Historisk museums nye utstillingsarealer i 4. etasje til å prøve ut prosjekter med nye samarbeidspartnere

Forslag til konklusjon

Styret tar saken til etterretning

Vedlegg

- Presentasjon av KHMs visjoner for UiO: Sentrum, november 2020